

ΘΕΜΑ: «Υγιεινή διατροφή και φυσική άσκηση»

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΥΚΟΝΟΥ

Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Δεληγιάννη Μαριλένα

Τάξη Ε2

Διδακτικός χρόνος 14 δίωρα Ε. Ζ. και άλλες διδακτικές ώρες από μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος που σχετίζονται με το θέμα.

1η Φάση:

1) Πρόλογος

Οι μαθητές του Ε 2 τμήματος στο πλαίσιο του προγράμματος της «Ευέλικτης Ζώνης» αποφάσισαν να ασχοληθούν με ένα σύγχρονο κι επίκαιρο θέμα, που αφορά την αγωγή υγείας που έχουμε όλοι ανάγκη. Δουλέψαμε με τη νέα μέθοδο των σχεδίων εργασίας, η οποία με την προγραμματισμένη πορεία ενεργειών, προσφέρει τη δυνατότητα να θέσουμε σκοπούς και στόχους, να σχεδιάσουμε και να οργανώσουμε τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του προγράμματος.

2) Επιλογή του θέματος – Κριτήρια

- α) Το θέμα επιλέχτηκε, γιατί είναι μέσα στα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- β) Επιλέχτηκε λόγω της έντονης ευαισθητοποίησης όλων των αρμόδιων φορέων αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας πάνω στα θέματα που αφορούν την υγεία, τη διατροφή, την κίνηση.
- γ) Οι γνώσεις που θα προέλθουν μέσα από αυτό το πρόγραμμα, θα μπορέσουν να υλοποιηθούν και να εφαρμοστούν στην καθημερινότητα των παιδιών και των οικογενειών τους.
- δ) Λόγω του ότι ενώ υπάρχει αρκετή πληροφόρηση η πραγματικότητα είναι πως οι πραγματικές διατροφικές συνήθειες τόσο των παιδιών τόσο και ημών είναι μάλλον ανθυγιεινές.
- ε) Είναι ένα θέμα άμεσο κι επίκαιρο που είναι εύκολο να βρεθεί πληροφόρηση και γνώση από πολλούς φορείς: έντυπα – internet - τηλεόραση – ειδικοί.
- στ) Είναι ένα θέμα που μπορεί να δημιουργήσει βιωματικές δραστηριότητες, διότι αφορά την ίδια μας τη διαβίωση μέσα από την κίνηση και τη διατροφή.

Σκοπός του προγράμματος

Η κατανόηση των μαθητών ότι η σωστή διατροφή σε συνδυασμό με τη φυσική άσκηση παίζουν ίσως το σημαντικότερο ρόλο στη διατήρηση της υγείας μας. Επίσης πως είναι άμεσα υπεύθυνοι, γιατί μέσα από τη γνώση που θα αποκτήσουν θα μπορέσουν να επιλέγουν σωστά και να συνδυάζουν με επιτυχία όλα εκείνα που θα τους οδηγήσουν στη σωματική αλλά και στην πνευματική ευεξία.

Στόχοι του προγράμματος

1. Σε θεωρητικό επίπεδο να κατανοήσουν τα παιδιά τη διαφορετικότητα τόσο τη χημική όσο και τη λειτουργική των ομάδων τροφίμων.
2. Να μάθουν την ενεργειακή αξία αλλά και την προσφορά του κάθε είδους τροφής στον οργανισμό.
3. Να αντιληφθούν τη σχέση ζωτικής ενέργειας και κίνησης.
4. Να δραστηριοποιηθούν τα παιδιά ομαδοσυνεργατικά μέσα κι έξω από την τάξη.
5. Να αξιοποιήσουν τις ατομικές τους δεξιότητες.
6. Να νιώσουν υπεύθυνα και συννυπεύθυνα συνεργάτες και να βιώσουν όλες τις συναισθηματικές «εντάσεις» καλές και κακές στα πλαίσια της συνεργασίας.

2η Φάση:

Σχεδιασμός – Οργάνωση

- Δημιουργήθηκε συζήτηση και ευαισθητοποιήθηκαν οι μαθητές πάνω στο θέμα. Καταγράφηκαν οι απόψεις των μαθητών πριν την εργασία. Δόθηκε κατάλληλο ερωτηματολόγιο όπου καταγράφηκαν και πάλι οι απόψεις των μαθητών.
- Επιλέξαμε τον ομαδοσυνεργατικό τρόπο διδασκαλίας μέσα αλλά κι έξω από την τάξη. Στη δημιουργία των ομάδων λήφθηκαν υπόψη τόσο οι προσωπικές επιθυμίες όσο και η λογική της δημιουργίας ισοδύναμων ομάδων για την καλύτερη κι αποδοτικότερη λειτουργία τους.
- Δημιουργήσαμε υποθέματα πάνω στο αρχικό μας θέμα.
- Δημιουργήθηκε εικαστική προσέγγιση δηλαδή τα παιδιά στόλισαν με ζωγραφιές τα τραπεζάκια της ομάδας τους και επέλεξαν ονόματα για την ομάδα τους με αρκετό χιούμορ όπως: ΓΙΟΥΒΑΡΛΑΚΙΑ-ΚΟΛΟΚΥΘΑΚΙΑ-ΑΣΤΑΚΟΙ-ΑΧΙΝΟΙ-ΦΡΑΟΥΛΙ-ΤΣΕΣ-ΚΕΡΑΣΑΚΙΑ-ΝΤΟΛΜΑΔΑΚΙΑ.
- Απώτερη επιδίωξη της όλης δραστηριότητας ήταν οι σκοποί και οι στόχοι του

προγράμματος να υλοποιηθούν μέσα από μια ολιστική θεώρηση και διαθεματική προσέγγιση. Στην προκειμένη περίπτωση ενδεικτικά αναφέρω ότι στα πλαίσια του μαθήματος «ερευνώ κι ανακαλύπτω», η ενότητα που αφορά το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου διδάχτηκε σε συνδυασμό με το πρόγραμμά μας.

2. Υλοποίηση

- Κάθε διδακτικό δίωρο είχε τη δική του αυτονομία. Αφορούσε μια υποενότητα του αρχικού μας θέματος. Οι δραστηριότητες ήταν πολλές και διαφορετικές κάθε φορά και οι εργασίες ήταν διαφορετικές για την κάθε ομάδα. Π.χ. όταν φτάσαμε στην υποενότητα που αφορούσε τη χημεία τροφίμων, οι ομάδες είχαν αναλάβει ξεχωριστό έργο η κάθε μία. Τα γιουβαρλάκια παρουσίασαν και θεωρητικά και πρακτικά φέρνοντας αντίστοιχα τρόφιμα στο σχολείο τις πρωτεΐνες. Οι αστακοί παρουσίασαν τους υδατάνθρακες κ.λπ. Όλες οι ομάδες δημιούργησαν μικρογεύματα συνδυάζοντας τις τροφικές αλυσίδες. Σε άλλο δίωρο παρουσιάστηκαν οι διατροφικές συνήθειες άλλων λαών αλλά έγινε αναδρομή και στη διατροφή αρχαίων πολιτισμών και φυσικά στη διατροφή των αρχαίων Ελλήνων. Σε άλλο διδακτικό δίωρο συζητήσαμε και παρουσιάσαμε αλλά δοκιμάσαμε ένα υγιεινό πρωινό. Περπατήσαμε σε παραλία του νησιού μας, τρέξαμε στην άμμο και χορέψαμε βιώνοντας την αξία της φυσικής άσκησης.
- Επισκεφτήκαμε στο σπίτι τον μάγειρα και συγγραφέα κο Ρουσουνέλο Δημήτρη όπου εκεί μαγειρέψαμε συζητήσαμε για την υγιεινή διατροφή και την παρα-δοσιακή ελληνική διατροφή.
- Καλέσαμε τη διατροφολόγο κα Νάτιγκ Αντωνία η οποία μας μίλησε και απάντησε στις απορίες των μαθητών.
- Κάναμε έρευνα στην αυλή του σχολείου παρατηρώντας αλλά και καταγράφοντας τις διατροφικές συνήθειες των μαθητών του σχολείου μας.
- Ανατρέξαμε σε πηγές πληροφόρησης μέσα στο σχολείο (σχολική βιβλιοθήκη) αλλά και έξω από αυτό. Τα παιδιά ανέτρεξαν σε περιοδικά και στο διαδίκτυο.
- Συγκεντρώσαμε ένα σημαντικό αριθμό εντύπων - περιοδικών - βιβλίων δημιουργώντας έτσι μέσα στην τάξη μας τη δική μας εξειδικευμένη πλέον μικρή βιβλιοθήκη.
- Φτιάξαμε παζλ με φωτογραφικό υλικό και δημιουργήσαμε τις δικές μας συνταγές, τους δικούς μας γευστικούς συνδυασμούς στηριζόμενοι πλέον στις νέες γνώσεις κι αντιλήψεις.
- Τα παιδιά έψαξαν, ρώτησαν και βρήκαν ελληνικές παραδοσιακές συνταγές δημιουργώντας το δικό τους «τσελεμεντέ».

3. Παρουσίαση

- Η τάξη μας είχε την τιμή να παρουσιάσει το δίωρο που αφορούσε τις χημικές ομάδες τροφίμων, την ενεργειακή τους αξία αλλά και τη χρησιμότητά της στον ανθρώπινο οργανισμό στους δασκάλους όλων των σχολείων του νησιού μας καθώς και στο σχολικό σύμβουλο της περιφέρειάς μας.
- Στο τέλος του προγράμματος τα παιδιά επεξεργάστηκαν όλο το γνωστικό και βιωματικό υλικό, κρατώντας τα ουσιαστικά στοιχεία. Κάθε ομάδα εργάστηκε και παρουσίασε τα δικά της συμπεράσματα και κατόπιν τα παιδιά αντάλλαξαν απόψεις. Έγινε μια εποικοδομητική συζήτηση.
- Τα παιδιά δημιούργησαν ένα τεράστιο παζλ το οποίο αναρτήθηκε στο διάδρομο του σχολείου μας.
- Κάθε ομάδα δημιούργησε κι ετοίμασε μικρογεύματα στο χώρο του σχολείου (σύμφωνα πάντα με τις νέες γνώσεις μας), τα οποία μοίρασαν στις άλλες τάξεις του σχολείου αλλά και στους δασκάλους.
- Το όλο πρόγραμμα θα παρουσιαστεί στο τέλος της σχολικής χρονιάς σε γονείς και μαθητές και θα παρουσιαστούν οι ομαδικές εργασίες των παιδιών.

3η Φάση:

Αξιολόγηση - Συμπεράσματα

Ο σκοπός και οι στόχοι που είχαμε θέσει από την αρχή εκτιμούμε ότι πραγματοποιήθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό. Επίσης καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος η τάξη μας είχε γίνει ένα εργαστήρι χαράς και δημιουργίας.

- Σε θεωρητικό επίπεδο τα παιδιά κατανόησαν και αντιλήφθηκαν τις κακές διατροφικές συνήθειες της σύγχρονης κοινωνίας.
- Τη διαφορετικότητα τόσο τη χημική όσο και λειτουργική των ομάδων τροφίμων.
- Την αξία των τροφών όσον αφορά την ενέργεια αλλά και τη χρησιμότητά τους στον ανθρώπινο οργανισμό.
- Τις καταπληκτικές συνέπειες που προσφέρει ο σωστός συνδυασμός σωστής διατροφής και φυσικής άσκησης.
- Το γεγονός πως το σωστό μαγείρεμα των τροφών σε κατάλληλους συνδυασμούς μεγιστοποιεί τα ενεργειακά – λειτουργικά και δομικά ωφέλη τους.
- Έμαθαν πως η φυσική άσκηση είναι μια εξίσου απλή φυσική κι οικονομική επιλογή για τη διατήρηση της σωματικής ευεξίας.
- Έμαθαν πως πολλές νόσοι της σύγχρονης εποχής συνδέονται με τις κακές διατροφικές

επιλογές και την καθιστική μας ζωή.

- Έμαθαν τέλος πως μπορούν να επιλέξουν και να υιοθετήσουν μια καινούργια στάση ζωής
- Σε ψυχοκινητικό επίπεδο τα παιδιά δραστηριοποιήθηκαν τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο στις ομάδες. Ανάτρεξαν σε πηγές γνώσης, έκαναν έρευνες, συγκέντρωσαν και οργάνωσαν τα στοιχεία τους.
- Σε συναισθηματικό επίπεδο κυριολεκτικά το χάρηκαν, συνεργάστηκαν, ένιωσαν ό,τι ο καθένας τους μπορούσε κάτι να προσφέρει και ό,τι αυτό μπορούσε να αξιοποιηθεί με τη συνεργασία, την κατανόηση και τη φιλία.

Παρατηρήσεις – Επίλογος

Το πρόγραμμα υγιεινή διατροφή και φυσική άσκηση στάθηκε μια θαυμάσια αφορμή για δημιουργική και συναισθηματική έκφραση. Στη διάρκεια του προγράμματος είδα τους μαθητές μου να αλλάζουν, όσον αφορά τη στάση τους πάνω στο θέμα του προγράμματος. Έκαναν άλλες διατροφικές επιλογές από το κυλικείο του σχολείου μας. Τα είδα να συμβουλεύουν τους μαθητές άλλων τάξεων. Έκαναν παρεμβάσεις και κριτική στις διατροφικές επιλογές της οικογένειάς τους. Άρχισαν να ενδιαφέρονται για τη λειτουργική αξία των τροφών, να ενδιαφέρονται για το σωστό σωματικό βάρος τους.

Επίσης μέσα από τη λειτουργία των ομάδων τα είδα να γίνονται περισσότερο φίλοι μεταξύ τους και λιγότερο ανταγωνιστικοί. Έμαθαν να συνεργάζονται. Αντιλήφθηκαν πως ο καθένας τους έχει τις δικές τους δεξιότητες και πως όλοι μπορούν να προσφέρουν στο σύνολο. Το πρόγραμμα έγινε αφορμή να δημιουργηθεί ένα θετικότερο παιδαγωγικό κλίμα που είχε επίδραση και στα υπόλοιπα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος.

Πιστεύω πως όλοι οι δάσκαλοι μπορούμε να αλλάξουμε τις συνηθισμένες παιδαγωγικές μας πρακτικές και να τολμήσουμε να δημιουργήσουμε καινούργιους τρόπους έκφρασης διδασκαλίας και δημιουργίας.

ΘΕΜΑ: «Αμπέλια, Σταφύλια, Κρασιά»
4^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΣΥΡΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Ρούσσου Ελπίδα
Τάξη Γ1

1) Επιλογή Θέματος

1α) Διαδικασία επιλογής θέματος

1β) Δυσκολίες στη διαδικασία επιλογής

Θέμα: Τρύγος -Σταφύλι

Σχέδιο Αράχνης

1. Να φάω σταφύλι
2. Να μάθω για αμπέλια- αμπελουργούς
3. Να κάνουμε μούστο
4. Να κάνουμε κρασί
5. Να κάνουμε σταφίδες- σταφιδόψωμο

6. Χριστός- Εκκλησία
7. Θεοί του κρασιού
8. Παραμύθια
9. Τραγούδια
10. Ανέκδοτα- Αινίγματα-Παροιμίες
11. Ποιήματα -Σκέφτομαι και Γράφω
12. Σταυρόλεξα- Ακροστιχίδες
13. Να ζωγραφίσω
14. Χειροτεχνίες-
15. Χαρτοκολλητική
16. Να φυτέψω κλήμα

Δυσκολίες υπήρξαν ως προς την σύνθεση των ομάδων και τη μεταξύ τους συνεργασία. Υπήρχαν 4 αγόρια τα οποία δεν ήθελε κανείς στην ομάδα του. Αρχικά υπήρχαν 4 ομάδες, τις οποίες για λόγους καλύτερης συνεργασίας μετατρέψαμε σε τρεις. Κάναμε πολλή συζήτηση και προσπάθεια, για να μάθουμε να συμπεριφερόμαστε σωστά και να δεχθούμε στην ομάδα μας αυτά τα παιδιά.

Τελικά όλοι ενσωματώθηκαν και εργάστηκαν. Μερικά παιδιά δραστηριοποιήθηκαν περισσότερο και διακρίθηκαν σε ορισμένους τομείς.

1α) Μέθοδος σχεδίων εργασίας

- Έρευνα Πεδίου
- Επιλογή από τα παιδιά
- Εργασία σε ομάδες, ανάλογα με τις επιθυμίες και τις δεξιότητες. Δυνατότητα να αλλάξουν ομάδα. Δυνατότητα να προσθέσουν ή να αφαιρέσουν κόμβους του «ΙΣΤΟΥ της αράχνης».
- Ευέλικτη εργασία στην επικαιρότητα και τα καινούρια ενδιαφέροντα ή απορίες, που ήθελε να προκύψουν...

Διαθεματική Προσέγγιση:

Το θέμα αναπτύσσεται κατά την διάρκεια, όλων των μαθημάτων, με κάθε αφορμή και σχετικό μάθημα, μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια «Γλώσσας», «Μελέτης Περιβάλλοντος», «Ιστορίας», «Μαθηματικών», «Εικαστικών» και «Ευέλικτης Ζώνης».

Ευέλικτα τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση, προσαρμόζοντας το σχολικό πρόγραμμα όταν χρειαστεί., και αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προκύπτουν.

Με αφετηρία το μεγάλο ενδιαφέρον των παιδιών στο πρόγραμμα προστέθηκαν στόχοι:

- Πολιτιστικοί : (Τρυγοπάτι- Γιορτές Κρασιού)
- Πολιτισμικοί: (Κρασί και πολιτισμοί-θρησκείες
- Τοπικοί: Αμπελοκαλλιέργεια στη Σύρο-στην Ελλάδα
- Παγκόσμιοι: Αμπελοκαλλιέργεια στη Μεσόγειο
- Εκπαιδευτικοί: (Φυτό με πολύπλευρη προσέγγιση Μελέτης Πεδίου)
- Επιστημονικοί: (Αμπελουργία είναι από μόνη της επιστήμη)
- Διατροφικοί (Ωφέλιμοι και υγιεινοί οι καρποί-Προϊόντα σταφυλιού. Το κρασί απαγορεύεται στα παιδιά Μεσογειακή διατροφή)
- Ιατρικοί: Κρασί και υγεία. Ο Αλκοολισμός είναι ασθένεια
- Οικονομικοί: Πηγή εσόδων για τους καλλιεργητές
- Εικαστικοί: Αμπέλι- σταφύλι και τέχνη
- Θρησκευτικοί: (Σύμβολο- Διάκοσμο-Τέχνη)
- Λαογραφικοί (Παροιμίες- Παραδόσεις-Εθιμα)
- Μυθολογία (Διόνυσος-Αρχαίες Γιορτές)
- Περιβαλλοντικοί: Παραδοσιακή οικοτεχνική καλλιέργεια. Γεωργικές Ασχολίες Αμπελοκαλλιέργεια και ραντίσματα
- Γεωγραφικοί: Αμπελοκαλλιέργεια και γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδος. Αμπελογραφικός χάρτης Ελλάδας Τοπωνύμια Σύρου που μαρτυρούν αμπελοκαλλιέργεια.

2) Υλοποίηση

2α) Τόπος, χρονική διάρκεια, συνεργάτες, εποπτικό κλπ υλικό

2β) Δυσκολίες υλοποίησης

2α) Τόπος:

Το Σχολείο, οι αμπελώνες, οι επισκέψεις για Μελέτη Πεδίου σε διάφορους φορείς, που αναφέρονται στο επόμενο, μια και έχουν πραγματοποιηθεί στην πλειοψηφία τους.

Διάρκεια:

Η αρχική εκτίμηση ήταν το πρώτο τρίμηνο. Λόγω των διαστάσεων που πήρε είναι όλη η σχολική χρονιά.

Συνεργάτες:

Σχολικοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας, Υπεύθυνοι Π. Ε., Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών, Γιατρός της Νομαρχίας, Γεωπόνοι, Ιερείς, Εμπυκώτριες μουσείου, Αρχαιολόγος, Χημικός, Φιλολόγος, Μουσικός, Διευθυντής Σχολείου, δάσκαλοι που επιθυμούν, Σύλλογος Γονέων, γεωργοί, φούρναρης, γονείς, τα παιδιά.....

Εποπτικό υλικό:

Πλούσια Βιβλιογραφία. Άρθρα από περιοδικά και εφημερίδες, κασέτες, βίντεο, Internet, χάρτες, μπουκάλια με κρασί (κάνουμε τη δική μας κάβα) όργανα χημείου, εικόνες, αμπέλια, σταφύλια, κρασιά, φορεσιές, αγγεία κρασιού, παλαιά και νέα....

Χωρισμός ομάδων- καθορισμός στόχων- συνεργασία ομάδων. Ερωτηματολόγια, απορίες, συνεντεύξεις ειδικών, μαγνητοφωνήσεις, φωτογραφήσεις, βιβλιογραφία, ποίηση, θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδι ρόλων, μουσική, χορός, εικαστικές κατασκευές. Ημερολόγια

3) Ολοκλήρωση προγράμματος

3α) Εντυπώσεις και συμπεράσματα (Δασκάλου - Μαθητών)

3β) Επιτεύχθηκαν -και σε ποιο βαθμό- οι στόχοι του θέματος (-των); Αν όχι, τι έφταιξε;

3α)

11.9.03: Πρόσκληση για το «Τρυγοπάτι» Βάρης

16.1.03: Συμμετοχή στο πάτημα σταφυλιών

8.10.03: Κληματόβεργες αμπελόφυλλα είδη σταφυλιών εργασίες με φύλλα, στεφάνια όπως ο Διόνυσος, τρώμε σταφύλι....

20.10.03: Επίσκεψη σε αμπελώνα, βλέπω κλήματα και κληματαριές με ώριμα σταφύλια

13.11.03: Επίσκεψη στο φούρνο της γειτονιάς, κάνω σταφιδόψωμο, βλέπω και τρώω πετιμέζι

19.11.03: Επίσκεψη στο Ε.Κ.Φ.Ε. Λυκείων Σύρου με τον κ. Μακρυνίτη. Πάτημα σταφυλιών παραδοσιακά, Μούστος-Μουστόμετρο- Σάκχαρο- Σακχαρομύκητες- Μικροσκόπιο- Κάνω Κρασί- Απορίες

21.11.03: Ψήνω Μουσταλευριά στο Σχολείο και τρώω

26.11.03: Επίσκεψη σε αμπελώνα άνυδρη καλλιέργεια – νταμιτζάνα κρασιού- φράγματα ξεροπόταμου- υπαίθρια φύτεμα λαχανικών-θερμοκήπιο με υδροκαλλιέρ-

γεια- ελαιοτριβείο- όργωμα με τρακτέρ.

- 9.1.04:** Επίσκεψη στον Ιερό Ναό Κοίμησης Θεοτόκου. Εκκλησιαστικός διάκοσμος. Μέρη Ναού- Άμβωνας-Θρόνος Μητροπολίτη
- 14.1.04:** Μητρόπολη Σύρου. Εικόνα και καντήλι των Οينوπωλών. Ξυλόγλυπτος, Μαρμαρόγλυπτος, Βοτσαλωτός Διάκοσμος- Άμφια- Θεία Κοινωνία- Ιερό –Μυστήριο γάμου....Τέμπλο.. Ευαγγέλιο... Δισκοπότηρο... Εκκλησιαστικό Μουσείο Μητρόπολης
- 14. 1.04:** Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης- Διόνυσος-Γιορτές Διόνυσου
- 19.1.04:** Παρουσίαση διδασκαλία προγράμματος σε 30 εκπαιδευτικούς στη βιβλιοθήκη του Σχολείου
- 3.2.04:** Τα παιδιά φυτεύουν στον κήπο του σχολείου
- 11.2.04:** Επίσκεψη στο γεωπόνο Γεωργικής Ανάπτυξης Νομαρχίας Κυκλάδων. Πληροφορίες για την αμπελοκαλλιέργεια. Εικόνες διαφόρων ποικιλιών σταφυλιών. Απορίες παιδιών
- 23.1.04:** και **13.2.04:** Τα αμπέλια χιονισμένα για τρεις μέρες πρωτοφανές για τη Σύρο.
- 22.2.04:** Συμμετοχή στο Καρναβάλι Άνω Σύρου. Είμαστε Μικροί Διόνυσοι, τραγοπόδαροι, Σάτυροι, Μαινάδες. Έχουμε το καράβι του Διόνυσου με την κληματαριά, τους κάνθαρους, κρατήρες και αμφορείς των αρχαίων ελλήνων. Τα δικά μας Διονύσια.
- 25.2.03:** Δειγματική διδασκαλία σε εκπαιδευτικούς με θέμα Κυκλάδες. Βάζω πάνω στα νησιά τα προϊόντα τους και τα κρασιά τους
- 26.2.03:** Ανοίγω το μπαουλάκι του Ναυτίλου. Πάνω στον Επιδαπέδιο χάρτη της Μεσογείου βάζω τα μπουκάλια κρασιού που συγκέντρωσα από κάθε μεριά της Ελλάδος, ελάχιστα από το εξωτερικό. Μαθαίνω να διαβάζω μια ετικέτα κρασιού, για τις πληροφορίες, που μου δίνει και να προσανατολίζομαι στο χάρτη. Βρίσκω την σωστή περιοχή και τοποθετώ το μπουκάλι.
- 30-3-04:** Σύγχρονα κεραμικά αγγεία. Πώς κατασκευάζονται τα πήλινα
- 1.4.04:** Παιδική Βιβλιοθήκη. Θέμα: Μεσόγειος

Αυτό είναι ένα μικρό δείγμα από την εργασία μας. Της κάθε δραστηριότητας Μελέτης Πεδίου προηγούνται και έπονται πολλές άλλες δραστηριότητες των παιδιών, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα, τις απορίες, τα βιώματα, τη φαντασία, την ενεργητικότητα και τα ταλέντα τους. Πάντα προτείνεται ένα θέμα και τα παιδιά εκφράζονται όπως

θέλουν: Με κείμενο, με ποίημα, με ακροστιχίδα, με παιχνίδι ρόλου, με κατασκευή, με εύρεση πρόσθετων πληροφοριών, με καινούριες απορίες, με παραμύθι.....

Το πρόγραμμα συνεχίζεται ως το τέλος Μαΐου 2004.

4) Αξιολόγηση & Προτάσεις βελτίωσης προγράμματος Ε.Ζ.

(Παραλείψεις, προσθήκες, τροποποιήσεις, νέος σχεδιασμός, νέες ιδέες...)

Το Πρόγραμμα ξεκίνησε από την πρώτη ημέρα του σχολικού έτους 2003-04.

Με την πάροδο του χρόνου τα παιδιά εκδήλωναν ενδιαφέρον για κάποιο θέμα περισσότερο από άλλο. Ασχολούμαστε με κάθε στόχο όσο υπάρχει ενδιαφέρον από τα παιδιά. Όταν υπάρχει σχετικό κείμενο στα σχολικά μαθήματα, επανερχόμαστε σε θέμα που δεν έχουμε εξαντλήσει. Η ανάπτυξη του θέματος γίνεται κλιμακωτά με αύξουσα δυσκολία. Τα παιδιά καθοδηγούν την εξέλιξη. Μετά τις γιορτές του Πάσχα, τα παιδιά θα αρχίσουν να ετοιμάζουν παιδαγωγικά παιχνίδια, σκηνικά για την επίσημη ημερίδα του Προγράμματος.

Επίσης προβλέπεται η επίσκεψη την άνοιξη στον αμπελώνα, συνοδεία γεωπόνου, η επίσκεψη στον αγροτικό συνεταιρισμό εμφιάλωσης κρασιού στην Πάρο, και μια ομιλία από τον γιατρό για τον αλκοολισμό.

Η οργάνωση ημερίδας διάχυσης αποτελεσμάτων θα είναι η εκδήλωση που θα μας απασχολήσει. Τα παιδιά θα κατασκευάσουν ότι επιθυμούν για την έκθεσή τους και θα κάνουν τις παρεμβάσεις τους με βάση τις εμπειρίες, τα βιωματικά παιχνίδια και τους ρόλους που θα υποδυθούν.

ΘΕΜΑ: «Δημιουργία μαθητικής δανειστικής βιβλιοθήκης»

8/Θ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΑΣ ΑΝΔΡΟΥ

Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Τηνιάκος Γεώργιος

Τάξη Β΄

Εισαγωγικά

Το θέμα «Δημιουργία μαθητικής δανειστικής βιβλιοθήκης», είναι μια ιδέα των μαθητών της Β΄Τάξης το οποίο έρχεται ως συνέχεια του προηγούμενου σχεδίου εργασίας, που πραγματοποιήθηκε από τους ίδιους μαθητές την περσινή σχολική χρονιά και συγκεκριμένα από τον Ιανουάριο ως το Μάιο του 2003.

Είναι γεγονός ότι η δημιουργία και η οργάνωση μαθητικής δανειστικής βιβλιοθήκης δεν είναι δραστηριότητα που ανήκει στις άμεσες εμπειρίες των μαθητών αυτής της ηλικίας, αφού πολλοί από αυτούς δεν έχουν επισκεφθεί ποτέ βιβλιοθήκη. Φέρουν όμως μια σημαντική εμπειρία, που είναι η επαφή με το βιβλίο και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

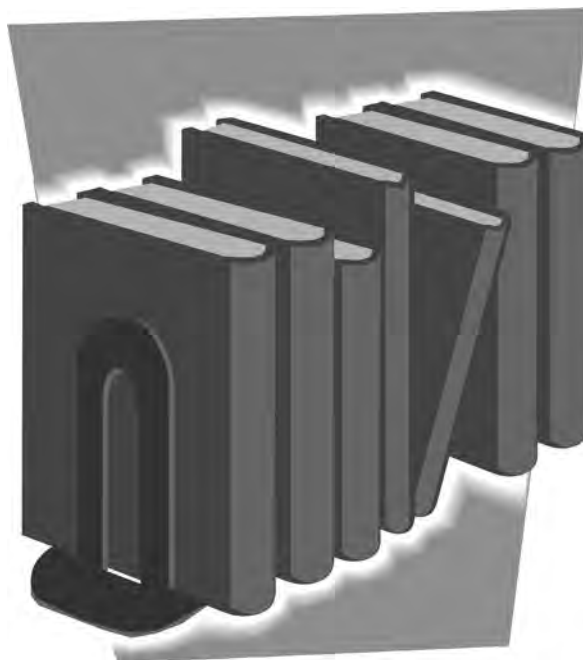
Σίγουρα όμως, μέσα από αυτό το θέμα τους δίνεται η ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά το χώρο μιας βιβλιοθήκης, πως οργανώνεται και πως λειτουργεί.

Το σχέδιο εργασίας αυτό προσφέρεται για δημιουργική δράση επάνω στους εξής γνωστικούς τομείς:

- α) Γλωσσικός
- β) Μαθηματικός
- γ) Αισθητική αγωγή
- δ) Κοινωνική αγωγή
- ε) Ιστορία

Σκοπός

Η ευκαιρία για επαφή των μαθητών με το χώρο μιας βιβλιοθήκης και η προώθηση της φιλιαναγνωσίας.

Επιμέρους Στόχοι

1. Γνωστικοί. Επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν πως είναι δομημένη, πως οργανώνεται και λειτουργεί μια βιβλιοθήκη.

2. Δεξιοτήτων. Επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να εξοικιωθούν με το χώρο της βιβλιοθήκης, να μάθουν να την εξερευνούν και να ανακαλύπτουν αυτό που επιθυμούν.
- Να οργανώσουν μόνοι τους μια σχολική δανειστική βιβλιοθήκη (Μαθηματική σκέψη: Σύγκριση, ταξινόμηση, σειροθέτηση).
- Να καταφέρουν να διατηρήσουν σε λειτουργία τη βιβλιοθήκη τουλάχιστο ως το τέλος της διδακτικής χρονιάς
- Να εκφραστούν λεκτικά και να πλουτίσουν το λεξιλόγιό τους με λέξεις όπως οργάνωση, δανείζω, ταξινόμηση, σειρά κ.ά.

3. Στάσεων. Επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στο βιβλίο (φιλιαναγνωσία).
- Να επικοινωνίσουν με άλλους μαθητές, βιβλιοθηκάρχους, συγγραφείς κ.ά..
- Να καλλιεργήσουν κλίμα ομαδικότητας, συνεργασίας και σεβασμού προς το συμμαθητή και το δάσκαλο.

Τόπος – Χρόνος – Συνθήκες

Η διάρκεια του συγκεκριμένου σχεδίου εργασίας μπορεί να είναι από 2-3 μήνες. Εδώ θα πρέπει να λάβουμε υπόψη, ότι η διάρκεια του σχεδίου, πέρα από τον προγραμματισμό του, επηρεάζεται από το ενδιαφέρον των μαθητών, την έκταση που εκείνα θα δώσουν στο θέμα (αριθμός και ποικιλία δραστηριοτήτων). Η τάξη αποτελείται από 25 μαθητές, γεγονός το οποίο ευνοεί συνθήκες ίσων ευκαιριών δράσης προς όλους τους μαθητές. Θα χωριστούν σε ομάδες των 4-5 ατόμων, με κριτήριο τη θέση που κάθονται. Ήδη από την έναρξη του διδακτικού έτους οι μαθητές έχουν επιλέξει, ποια παιδιά επιθυμούν να βρίσκονται δίπλα τους, γι' αυτό άλλωστε τα θρανία είναι έτσι τοποθετημένα στο χώρο, ώστε να προωθείται η **Ομαδοσυνεργατική**.

Ο Ρόλος του Δασκάλου

Εκείνος θα φροντίσει για την άμεση ενημέρωση των μαθητών για το νόημα, τις αρχές, το σκοπό και τους στόχους του προγράμματος. Επίσης, θα φροντίσει για τη ενημέρωση των γονέων και την πληροφόρηση της σχολικής κοινότητας επάνω στο σχέδιο εργασίας που έχει επιλέγει από τους μαθητές της τάξης του.

Τέλος, αυτός θα εμπυρώσει εμπνεύσει, συνεργαστεί, υποστηρίξει τις προσπάθειες και θα σεβαστεί τις ιδιαιτερότητες και επιθυμίες των μαθητών του.

Το σχέδιο εργασίας με θέμα «Δημιουργία μαθητικής δανειστικής βιβλιοθήκης» θα αναπτυχθεί μέσα από τα εξής στάδια:

Προβληματισμός

- Επικοινωνιακό παιχνίδι. (Επιλέγεται ο ρόλος του δημοσιογράφου, που θα πάρει συνέντευξη από τους συμμαθητές του, για το τι τους προβληματίζει, τι τους ενδιαφέρει).
- Επιλογή του θέματος από τους μαθητές. Θέμα «Δημιουργία μαθητικής δανειστικής βιβλιοθήκης».
- Όρκος της Ευέλικτης Ζώνης.

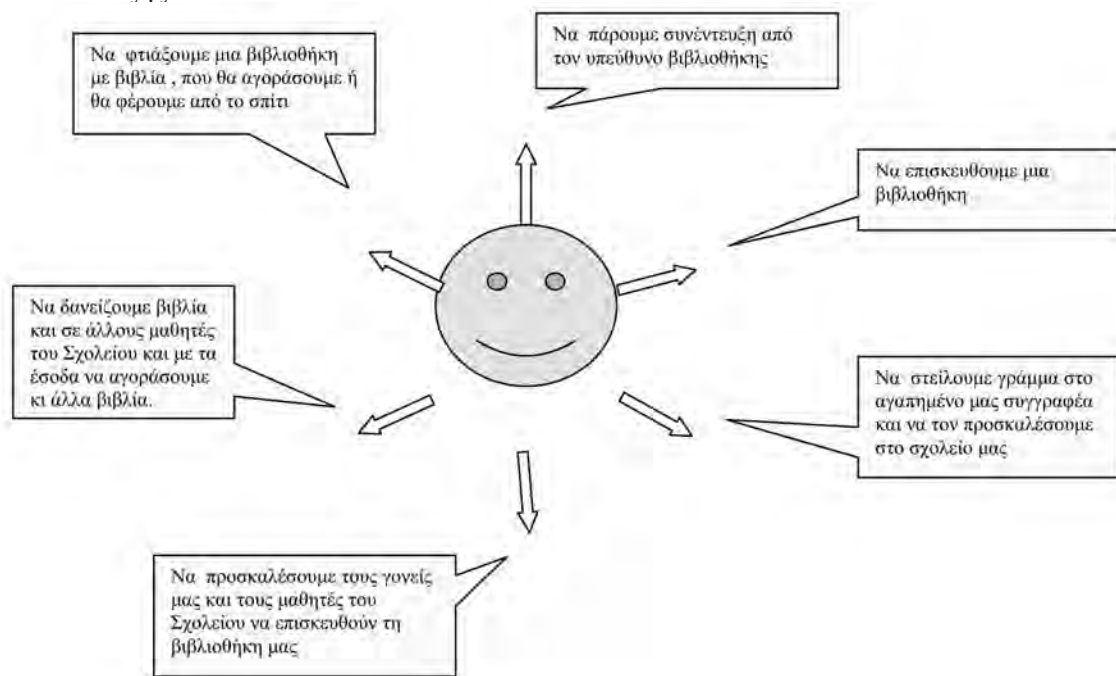
1η Φάση: Σχεδιασμός του σχεδίου εργασίας

- Συζήτηση με τους μαθητές. Πρώτες εντυπώσεις από το θέμα.
- Χωρισμός σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους (Ονομασία ομάδων).
- Καταγραφή ερωματολογίου, που προκύπτει από τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων. (Οι ερωτήσεις είναι αυθεντικές, γι' αυτό καταγράφονται όπως ακριβώς διατυπώθηκαν). Έχει ως εξής:
 - Τι είναι η βιβλιοθήκη;
 - Έχουμε εδώ (στην Άνδρο) βιβλιοθήκη;
 - Έχει και παραμύθια εκεί;
 - Πού θα βρούμε βιβλία για τη βιβλιοθήκη μας;
 - Θα έρθουν και άλλοι μαθητές (από άλλες τάξεις) (να δανειστούν βιβλία από εμάς;
 - Πού θα βάλουμε τα βιβλία μας;
 - Πώς λειτουργεί η βιβλιοθήκη;

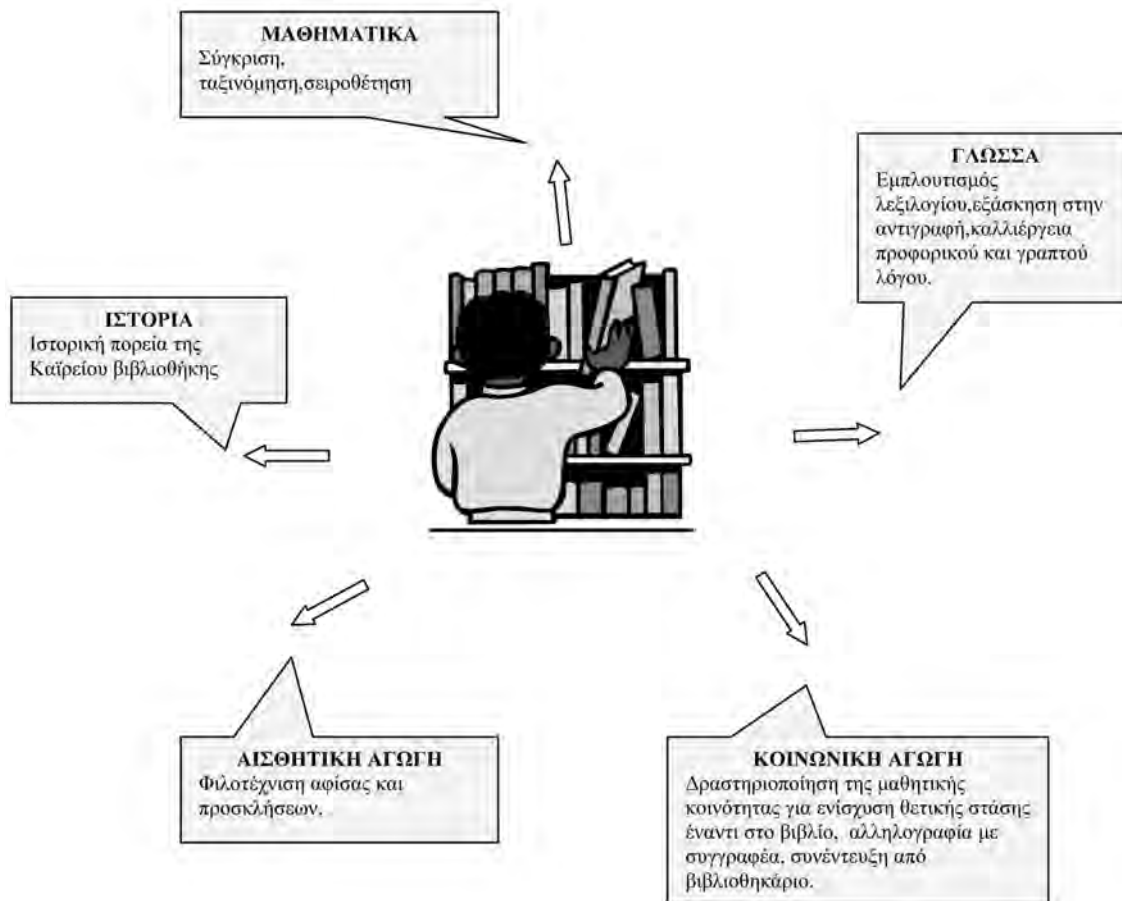
Δραστηριότητες που επιλέχθηκαν από τους μαθητές, όταν ερωτήθηκαν τι θα έκαναν

για να μάθουν περισσότερα για τη λειτουργία μιας σχολικής δανειστικής βιβλιοθήκης.

Είναι οι εξής:

Διακτινισμός σε σχέση με τους πέντε γνωστικούς τομείς, τους οποίους εξυπηρετεί το σχέδιο εργασίας:

2η Φάση: Διεξαγωγή δραστηριοτήτων

Για μεθοδολογικούς λόγους οι προεπιλεγθείσες δραστηριότητες ομαδοποιούνται ως εξής:

1. Δραστηριότητες που αφορούν έρευνες πηγών

- Ενημερώνονται για έννοιες-κλειδιά όπως :Βιβλιοθήκη, βιβλιοθηκάριος, σύγκριση, ταξινόμηση, φιλαναγνωσία, συλλογή.
- Συλλέγουν τα βιβλία.
- Κατασκευάζουν ένα ντοσιέ/τετράδιο στο οποίο θα καταγράφονται τα ονόματα των μαθητών που δανείζονται βιβλία και ένα στο οποίο θα καταχωρούνται-χρεώνονται τα βιβλία.

2. Δραστηριότητες που αφορούν έρευνες πεδίου

- Επίσκεψη στην Καεΐριο βιβλιοθήκη.
- Συνέντευξη από υπεύθυνο της βιβλιοθήκης για ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της.
- Αλληλογραφία με αγαπημένο συγγραφέα.

3. Δραστηριότητες που αφορούν κατασκευές

- Γράφουν και κολλούν αυτοκόλλητες ετικέτες στα βιβλία.
- Διακοσμούν το χώρο γύρω από τη βιβλιοθήκη με φωτογραφίες βιβλιοθηκών και με διαφημιστική αφίσα.
- Φιλοτεχνούν αφίσα-ανακοίνωση για τη λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης στην τάξη.
- Δημιουργούν ατομικές καρτέλες με τα στοιχεία του κάθε βιβλίου.

4. Δραστηριότητες που αφορούν παιχνίδια και εκδηλώσεις

- Διαβάζουν –δραματοποιούν κλασικά ή σύγχρονα λογοτεχνικά έργα ή παραμύθια της βιβλιοθήκης τους.
- Διαγωνισμός για το πιο δημοφιλές βιβλίο του μήνα.
- Διοργάνωση εκδήλωσης για τον πιο συχνό επισκέπτη της βιβλιοθήκης τους.
- Ορίζεται ως ημέρα βιβλίου η Παρασκευή.
- Προσκαλούν στο Σχολείο τους τον αγαπημένο τους συγγραφέα.

Γ. Παρουσίαση

- Έκθεση του υλικού των ομάδων στην τάξη. Άλλωστε η παρουσία της βιβλιοθήκης στην τάξη είναι μόνιμη, αφού αποτελεί πλέον μια πραγματικότητα.

Δ. Αξιολόγηση

- Διανομή ερωτηματολογίου στους γονείς και συμπλήρωσή του.
- Διανομή ερωτηματολογίου στους μαθητές και συμπλήρωσή του.
- Συζήτηση-διάλογος στην τάξη για την γενική εικόνα του σχεδίου εργασίας.
- Αυτοαξιολόγηση του δασκάλου και γραπτή αποτίμηση του συνολικού του έργου.

Πέρασ του σχεδίου εργασίας

Μετά την αξιολόγηση η βιβλιοθήκη ξεκινά να λειτουργεί κανονικά. Το σχεδιάγραμμα της πορείας του σχεδίου εργασίας, καθώς και οι σημαντικότερες πληροφορίες για τη διεξαγωγή του θα κατατεθούν στο σχολείο και θα τοποθετηθούν σε ασφαλή και προσβάσιμο χώρο για μελλοντική αξιοποίηση.

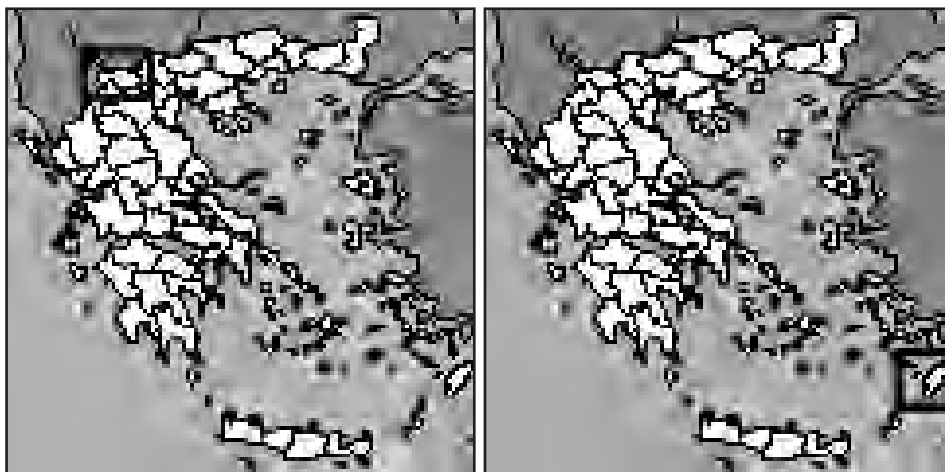
**ΘΕΜΑ: «Δυο άκρες... της ζωής μας:
Νότος - Βορράς, Ρόδος - Φλώρινα, Ψίνθος - Νίκη»
6/Θ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΨΙΝΘΟΥ
Σχολικός Σύμβουλος: Σταυριανός Νικόλαος
Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: Βράντση Θωμαή, Βράντση Αγάπη
Τάξη Β' & Ε'**

Τάξη Β'

Αντωναρά Μορφινή, Κήπουλα Σοφία, Μπορρομέο Χαρούλα, Παπαγεωργίου Αλέξανδρος, Πετρά Χρυσή, Τσερκέζης Μάριος, Χαλάντα Μαρία.

Τάξη Ε'

Αρβανιτάκης Σταύρος, Γεωργούλης Δημήτρης, Γιαννούχος Νίκος, Ευθυμίου Γιάννης, Καλοψύχου Φένια, Καρίκη Μαριάνθη, Καρίκη Μιχαέλα, Κήπουλας Νίκος, Μαριά Χρυσοβαλάντω, Μάρκου Λευτέρης, Ορφανός Βασίλης, Τσούλλος Γιώργος, Φωταρά Άννα, Χαλάντας Φώτης, Χριστοφόρου Τασούλα.

1η Φάση:

1. Συγκέντρωση-συζήτηση μαθητών-δασκάλων-Επιλογή του θέματος

Επιλέγεται ως χώρος διεξαγωγής του προγράμματος η αίθουσα της Ε' τάξης, γιατί είναι η μεγαλύτερη και επιτρέπει τις συναντήσεις των δυο τάξεων. Γίνεται ενημέρωση των μαθητών για το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης. Καθορίζεται ένα δώρο μέσα

στην εβδομάδα για την κοινή συζήτηση-εργασία μαθητών-δασκάλων και ένα δίωρο για τη συζήτηση-εργασία μαθητών-δασκάλας Β' τάξης, μέσα στην αίθουσα της Β' τάξης.

Ακολουθεί διάλογος και ανταλλαγή απόψεων και ιδεών, καταγράφονται οι γνώσεις και οι αντιλήψεις των μαθητών, εντοπίζεται το ενδιαφέρον των παιδιών για την τοπική ιστορία και η αγάπη τους για το χωριό και το νησί τους. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην περιέργεια των μαθητών για τον ορεινό τόπο καταγωγής των δασκάλων τους και αποφασίζεται η τελική επιλογή του θέματος: η καταγραφή στοιχείων της ιστορίας των δυο τόπων, με τη γνωριμία των διαφορών τους που συνθέτουν τη «συννοριακή» ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ τους!

2. Διαθεματική προσέγγιση

Για την εκπόνηση των ερευνητικών εργασιών που θα εξασφαλίσουν την πλήρη κάλυψη του θέματος απαιτείται η «επιστράτευση», η συνεργασία και η αλληλοσύνδεση ενός ευρέος φάσματος γνώσεων και δεξιοτήτων.

Αρωγοί στη διεκπεραίωση του γενικότερου σκοπού είναι:

1. **Γλώσσα** (προφορικός και γραπτός λόγος με όλες τις προεκτάσεις: ακρόαση, διατύπωση, επικοινωνία, απαγγελία, θέατρο, γραφή, ανάγνωση, ιδιωματισμοί, γραμματική, λεξιλόγιο, μηχανισμοί ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής, καταγραφή σκέψεων, συγγραφή κειμένων).
2. **Μαθηματικά** (σχεδίαση, αναπαραγωγή, αναγνώριση γεωμετρικών σχημάτων σε έργα τέχνης π.χ. αγγεία, χαλιά κ.ά.).
3. **Μουσική** (γνωριμία με τη νεοελληνική μουσική παράδοση)
4. **Φυσική Αγωγή** (γνώσεις σχετικά με τους παραδοσιακούς χορούς, τη μουσική και το τραγούδι σε τοπικό και εθνικό επίπεδο).
5. **Εικαστικά** (γνωριμία με έργα τέχνης, φωτογράφιση και συλλογή από φωτογραφίες, κάρτες, εικόνες, ζωγραφική, κατασκευές με πηλό).
6. **Θρησκευτικά** (γνωριμία εθίμων που συνδέονται με γιορτές π.χ. Φώτα).
7. **Ιστορία** (βιωματική προσέγγιση του πολιτισμού. Παράδοση, ήθη, έθιμα).
8. **Τοπική Ιστορία** (αναγνώριση των συλλογικών προσπαθειών και των αγώνων των ανθρώπων που έζησαν στον τόπο καταγωγής του μαθητή).
9. **Πληροφορική** (αναζήτηση, συλλογή, επιλογή πληροφοριών, χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκτύπωση εργασιών).
10. **Μελέτη Περιβάλλοντος** (προσανατολισμός με βάση τα σημεία του ορίζοντα, διάκριση στο χάρτη ηπειρωτικής-νησιωτικής Ελλάδας, γνωριμία με πολιτιστικούς χώρους του τόπου καταγωγής, αναγνώριση καιρικών συνθηκών διαφορετικών τόπων που οδηγούν και σε διαφορετικές μορφές κατοικίας: στέγη επίπεδη σε ήπια κλίματα-στέγη με κεραμίδια σε περιοχές με χιόνια, προσέγγιση της έννοιας της συμμετοχής των δημοτών στη λύση προβλημάτων: σύλλογοι, φορείς κ.λ.π.).
11. **Γεωγραφία** (αναγνώριση των συνόρων της Ελλάδας, ζωή ανθρωπίνων ομάδων σε διαφορετικά φυσικά περιβάλλοντα).

12. **Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή** (προσδιορισμός των χαρακτηριστικών του τόπου καταγωγής, ανάπτυξη ερευνητικής διάθεσης και συμμετοχή σε ομαδικές εργασίες και δράσεις για την επίτευξη κοινών σκοπών, εμπάθυνση σε βασικές παραδόσεις και στο λαϊκό πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής στην οποία ανήκει η κοινότητα.)

3. Καθορισμός των στόχων

- 1) Ανάληψη πρωτοβουλιών και αυτενέργεια, συνεργασία και επικοινωνία με τελική θετική στάση απέναντι στη μάθηση.
- 2) Απόκτηση εμπιστοσύνης στο προσωπικό γράψιμο, προσέγγιση του βιωματικού λόγου, διεύρυνση του λεξιλογίου.
- 3) Συνειδητοποίηση της γεωγραφικής ποικιλίας της ελληνικής γλώσσας και ενίσχυση του γλωσσικού αυτοσυναίσθηματος.
- 4) Αναγνώριση στερεών, σχεδίαση σχημάτων και συμπλήρωση του συμμετρικού ενός σχήματος.
- 5) Γνωριμία με παλαιότερες συνιστώσες της νεοελληνικής εθνικής παράδοσης, εκμάθηση χορών και τραγουδιών της τοπικής παράδοσης, ψυχαγωγία και καλλιέργεια του ρυθμικού αισθητηρίου των μαθητών.
- 6) Κατανόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και γνωριμία των διαφορετικών τρόπων εορτασμού των εορτών της θρησκείας.
- 7) Γνώση της τοπικής ιστορίας, ηθών, εθίμων και παράδοσης.
- 8) Αναζήτηση πληροφοριών στο Διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στοιχειώδη επεξεργασία κειμένων στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.
- 9) Εξοικείωση με λεξιλόγιο σχετικό με πολιτισμικά στοιχεία του τόπου των μαθητών, ανάπτυξη ενδιαφέροντος για την αναζήτηση και ανάδειξη στοιχείων του πολιτισμού του τόπου καταγωγής.
- 10) Διάκριση των συνόρων της χώρας, διάκριση των νησιωτικών από τις ηπειρωτικές περιοχές, διάκριση του κλίματος, αλλά και του τρόπου ζωής που εξαρτάται από το κλίμα.
- 11) Προσανατολισμός με βάση τα σημεία του ορίζοντα.
- 12) Ομαλή ένταξη στο φυσικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον.
- 13) Αναγνώριση της σημασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων.

2η Φάση:

Σχεδιασμός

(Εργασία σε ομάδες και χωρισμός σε υποθέματα-Διάρκεια Προγράμματος)

Οι επτά μαθητές της Β' τάξης χωρίστηκαν σε δυο ομάδες και οι δεκαπέντε μαθητές

της Ε' τάξης χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες. Με βάση την ηλικιακή αντιληπτικότητα των μαθητών γίνεται επιμερισμός εργασιών στις δυο τάξεις και ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων σε κάθε μέλος ξεχωριστά.

Οι ίδιοι οι μαθητές εκδήλωσαν την επιθυμία του να ασχοληθούν με συγκεκριμένες εργασίες και μάλιστα προθυμοποιήθηκαν να συγκεντρώνουν κάθε φορά και στοιχεία που προκύπτουν κατά την έρευνά τους, χωρίς αυτά να είχαν προβλεφθεί κατά τον προγραμματισμό και την ανταλλαγή απόψεων.

Οι ομάδες έδωσαν την υπόσχεση της επικοινωνίας μεταξύ τους, ώστε να αποφευχθεί η αποσπασματική προσέγγιση του θέματος. Επιπλέον στο κοινό για τις δυο τάξεις δίωρο των συζητήσεων, οι ομάδες θα αλληλοενημερώνονται και θα παραθέτουν τα συμπεράσματα και τις εμπειρίες τους που θα καθορίζουν και την εξέλιξη της εργασίας.

Το δίωρο των συζητήσεων της Β' τάξης με τη δασκάλα τους θα αξιοποιείται για ζωγραφιές, κατασκευές και δραματοποιήσεις των τμημάτων του θέματος με τα οποία έχουν ασχοληθεί και των πληροφοριών που έχουν συγκεντρώσει.

Σε κάθε επόμενο κοινό δίωρο τα μέλη των ομάδων μπορούν να αλλάζουν ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητές τους κατά την ανάθεση νέων, διαφορετικών εργασιών.

Η τελική διάρκεια της εργασίας έχει οριστεί να συμβαδίσει με τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ώστε οι μαθητές να εντοπίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τόπων που μελετούν και τα οποία προδιαγράφουν την πορεία (π.χ.έθιμα) των ανθρώπων, κατά τη διάρκεια των εναλλαγών των εποχών και των καιρικών συνθηκών.

3η Φύση:

Εκτέλεση

(Οργάνωση των δραστηριοτήτων και μεθοδολογία-συλλογή, επεξεργασία δεδομένων και σύνθεση των επιμέρους εργασιών-Παρουσίαση του προγράμματος)

Στο στάδιο αυτό ενδεχομένως να υπάρξει τροποποίηση του αρχικού σχεδίου, αν στην πράξη υπάρχουν δυσκολίες, ελλείψεις ή απόκλιση από τους αρχικούς στόχους. Η αλληλοενημέρωση των ομάδων θα επιβεβαιώνει ότι το σχέδιο εργασίας ακολουθεί τον αρχικό προγραμματισμό ή θα οδηγεί σε λήψη απόφασης για την τροποποίηση της προγραμματισμένης πορείας.

Οι πηγές πληροφόρησης για τους μαθητές δε σταματούν στα σχολικά βιβλία. Η αρχική έκθεσή τους σε ερεθίσματα πραγματοποιείται μέσα στην τάξη, όπου οι δασκάλες φροντίζουν να κινούν την προσοχή των μαθητών τους πάνω σε θέματα που αφορούν τον ηπειρωτικό τόπο καταγωγής των ιδίων και προτρέπουν σε σύγκρισή του με το νησιωτικό τόπο καταγωγής των μαθητών.

Αναζητούνται βιβλία που περιέχουν ιστορικά-και όχι μόνο-στοιχεία για το υπό μελέ-

τη θέμα (Ρόδος, Ψίνθος-Φλώρινα, Νίκη).

Γίνονται συζητήσεις με ειδικούς στον τόπο εργασίας τους (π.χ. στην κοινότητα ή στο δήμο, για ενημέρωση σχετικά με μετονομασία παλαιών τοπωνυμίων και παρουσίαση χαρτών των περιοχών).

Επιπλέον γίνεται αναζήτηση στοιχείων για τη διοίκηση της περιοχής και οι μαθητές έρχονται σε επαφή με κοινωνικούς φορείς και ενημερώνονται για τις δράσεις τους.

Επίσης, οι μαθητές προσεγγίζουν τους κατοίκους του χωριού και συλλέγουν πληροφορίες για έθιμα, ήθη, μύθους, τοπική διάλεκτο, παραδοσιακές ενδυμασίες και την ιστορία τους, ποιήματα, τραγούδια, τοπικά μουσικά όργανα, κάλαντα.

Ακόμα προσπαθούν οι μαθητές να συγκεντρώσουν φωτογραφίες και κάρτες σχετικές με τις περιοχές που μελετούν (έθιμα, φαγητά, φορεσιές, μουσικά όργανα) ή αν υπάρχει δυνατότητα να φέρουν τα ίδια τα αντικείμενα στο σχολείο (π.χ. φορούν τις παραδοσιακές φορεσιές και φωτογραφίζονται ή φέρνουν κασέτες με παραδοσιακή μουσική και τραγούδια και μαθαίνουν να χορεύουν με τη βοήθεια των δυο δασκάλων τους.

Επισκέπτονται αξιοθέατα, μνημεία και εκκλησίες του τόπου τους, τα φωτογραφίζουν και προσπαθούν να τα παρουσιάσουν με κατασκευές τους από πηλό (π.χ. αγγεία με γεωμετρικά μοτίβα) ή να ζωγραφίσουν τον τόπο τους. Αναζητούν έργα τέχνης (π.χ. κτίρια, χαλιά, κ.ά.) και ανακαλύπτουν σ' αυτά σχεδιασμένα συμμετρικά σχήματα.

Επικοινωνούν μέσω Η/Υ με μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Νίκης και αντλούν πληροφορίες για την ιστορία του. Παίρνουν συνέντευξη από τις δασκάλες τους σχετικές με τον τόπο καταγωγής αυτών.

Ψάχνουν στοιχεία στο διαδίκτυο, εκτυπώνουν χάρτες της Ρόδου και της Φλώρινας.

Ζωγραφίζουν παραμύθια και ποιήματα του τόπου τους. Δραματοποιούν παραμύθια βιώνοντας τους ρόλους.

Στη συνέχεια οι μαθητές θα συνθέσουν τις επιμέρους εργασίες τους σε μια συνολική παρουσίαση, αφού προηγουμένως επεξεργαστούν τις συνεντεύξεις, ασκήσουν κριτική στα στοιχεία που συγκέντρωσαν, συγγράψουν τα τελικά κείμενα και διατυπώσουν τα συμπεράσματά τους.

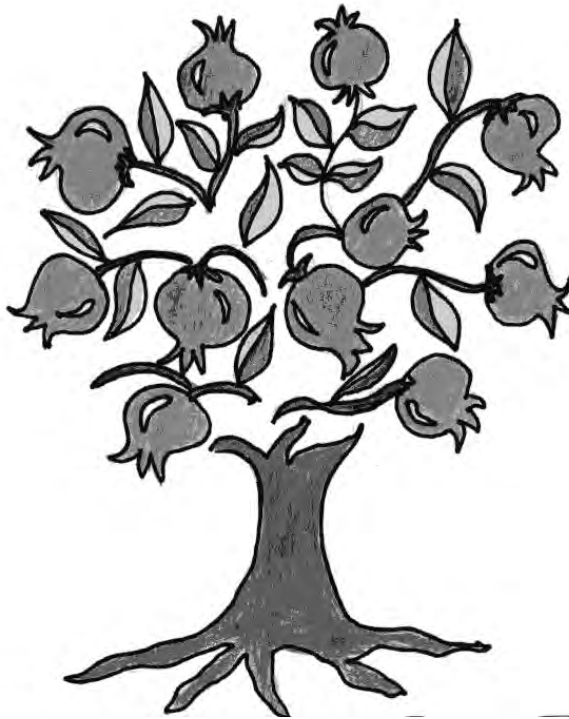
Τέλος, οι μαθητές θα παρουσιάσουν την εργασία τους στους συμμαθητές τους στο σχολείο, στους γονείς τους, στην ευρύτερη κοινότητα. Ταυτόχρονα θα παρουσιάσουν θεατρικά και παιχνίδια ρόλων και θα εκθέσουν τη ζωγραφική τους, τις κατασκευές τους, τις φωτογραφίες και το έντυπο υλικό τους.

4η Φάση:

Αξιολόγηση

Στο τελευταίο αυτό στάδιο, με συζήτηση μέσα στην τάξη, γίνεται αναζήτηση του βαθμού στον οποίο επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί.

ΘΕΜΑ: «Διαχείριση Συναισθημάτων»
2^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ ΠΑΡΟΥ
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: *Εύα Ντουμανίδου*
Τάξη Ε1

Στόχοι:

Το πρόγραμμα έχει σαν στόχο να επιτρέψει τα παιδιά να αναπτύξουν:

- Ικανότητες δράσης, επιλογής και απόφασης με ένα τρόπο αυτόνομο και υπεύθυνο.
- Ικανότητες αντιμετώπισης της πραγματικότητας και των συγκρούσεων.
- Ελευθερία της έκφρασης και του λόγου.
- Σεβασμός της προσωπικότητας του άλλου.
- Το αίσθημα της ομαδικότητας.
- Τόνωση της αυτοεκτίμησης.

Μέθοδος:

Βιωματική Μέθοδος

(Μοντέλο συναισθηματικής και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης)

Η βιωματική μέθοδος στηρίζεται στο βίωμα, στην εμπειρία. Τα βιώματα εγκαθίστανται

στην ψυχή μας μέσα από τα συναισθήματα, τα οποία ζούμε έντονα και επηρεάζουν ή κατευθύνουν τις πεποιθήσεις μας, τις ιδέες μας, τις στάσεις μας και τη συμπεριφορά μας.

Διάφορα στάδια κάθε σύγκρουσης:

A. Εισαγωγή στο θέμα

Τοποθετούμε τα παιδιά απέναντι σε μια απλή κατάσταση σύγκρουσης είτε μέσα από ένα παιχνίδι είτε μέσω μιας αφήγησης.

B. Συνειδητοποίηση

Κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης, βοηθούμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν τη σύγκρουση, να ανακαλύψουν τις συνιστώσες της, να τοποθετηθούν απέναντί της και τέλος να αναζητήσουν και να επιλέξουν λύσεις για κάθε περίπτωση.

Γ. Διερεύνηση

Με ερωτήσεις, θα οδηγήσουμε τους μαθητές να καταλάβουν ότι παρόμοιες συγκρούσεις συμβαίνουν και κάτω από άλλες συνθήκες, θα τους βοηθήσουμε να οριοθετούν το πρόβλημα, θα τους προτρέψουμε να ανακαλύψουν και να επιλέξουν τις λύσεις για τις συγκρούσεις που παρουσιάζονται.

Αυτή η φάση διερεύνησης έχει σαν στόχο να επιτρέψει στα παιδιά να απομακρυνθούν από τη παρούσα κατάσταση σύγκρουσης.

Δ. Γενίκευση

Σε αυτή τη φάση τα παιδιά θα πρέπει να είναι ικανά να προχωρήσουν μόνα τους, κάτω από διαφορετικές συνθήκες, στη συνειδητοποίηση της σύγκρουσης, στην αναγνώρισή της και στην αναζήτηση λύσεων. Αυτή είναι η πορεία προς την αυτονομία.

Προετοιμασία:

A. Δημιουργία κύκλου

Σε κάθε δώρο τα παιδιά διαμόρφωναν την τάξη, σχηματίζοντας ένα κύκλο με τα καρεκλάκια τους. Βασικός σκοπός ήταν η δημιουργία ενός κλίματος ισοτιμίας και άμεσης οπτικής επαφής.

B. Απαράβατος κανόνας

- Κανείς δεν διακόπτει τον άλλον, δε σχολιάζει τη γνώμη του άλλου.
- Κανόνας απαράβατος και αδιαπραγμάτευτος για τη συμμετοχή στην ομάδα.

Γ. Υπογραφή Συμβολαίου

Κάθε παιδί υπέγραψε ένα ατομικό συμβόλαιο, στο οποίο από τη μια δέχεται τον αδιαπραγμάτευτο κανόνα της ομάδας και από την άλλη δηλώνει τι προσφέρει στην ομάδα.

Δ. Δικαιώματα

Κάθε μέλος της ομάδας έχει το δικαίωμα:

- της αποχώρησης
- της μη συμμετοχής
- της σιωπής
- της έκφρασης

Πραγματοποίηση προγράμματος:

Α. Συναισθηματική σύγκρουση

Φόβος

- Τα παιδιά σχημάτισαν τον κύκλο. Η δασκάλα διάβασε δυο ιστορίες παιδιών που φοβόνταν κάτι συγκεκριμένο. Έγινε συζήτηση για τους φόβους των συγκεκριμένων παιδιών.
- Τα παιδιά άρχισαν να μιλάνε για τους δικούς τους φόβους. Στην αρχή ήταν διστακτικά, μετά άρχισαν να χαλαρώνουν και να ανοίγονται.
- Η δασκάλα ανέφερε τους δικούς της φόβους.
- Τα παιδιά αντιλήφθηκαν πως έχουν κοινούς φόβους κι άρχισαν να εκφράζονται ελεύθερα.
- Για χαλάρωση τα παιδιά μιμήθηκαν ανά δυο διάφορους φόβους στο κέντρο του κύκλου και διασκέδασαν πολύ.
- Δημιουργία ενός ατομικού ημερολογίου, όπου τα παιδιά μπορούσαν να γράψουν ό,τι θέλουν, να ζωγραφίσουν κι αν το επιθυμούν να το εκφράσουν στα άλλα μέλη της ομάδας.
- Τα παιδιά διαβάζουν, όσα το επιθυμούν, το ημερολόγιό τους. Τα περισσότερα αναφέρονται στους φόβους. Αρκετά παιδιά ζωγραφίζοντας ή γράφοντας ποιήματα γελοιοποιούν το φόβο τους. Δημιουργείται κλίμα ευχάριστο.
- Δίνεται ένα ερωτηματολόγιο όπου τα παιδιά έπρεπε να σημειώσουν τους φόβους τους. Είναι ανώνυμο.
- Γίνεται στον πίνακα καταγραφή των αποτελεσμάτων και βγάζουμε τα στατιστικά. Τα περισσότερα παιδιά βάζουν ονοματεπώνυμο.
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Οι περισσότεροι φόβοι αναφέρονται στις σχέσεις με τους άλλους ανθρώπους.

- Μη με μαλώσουν
- Μη με κοροϊδέψουν
- Μην πάρω κακούς βαθμούς
- Συζήτηση πάνω στα συμπεράσματα.
- Για χαλάρωση γράφτηκε μια ιστορία. Ξεκίνησε από τη δασκάλα και συνέχισε κάθε παιδί. Η ιστορία είχε μέσα το στοιχείο του φόβου.

Συναισθήματα

- Δίνεται σε κάθε παιδί, σε φωτοτυπικό χαρτί, ένα σπιτάκι με κλειστή την πόρτα.
- Κάθε παιδί ανοίγει την πόρτα και βλέπει την εικόνα ενός παιδιού που βρίσκεται συναισθηματικά φορτισμένο. Περιγράφονται τέσσερις συναισθηματικές καταστάσεις.
- Κάθε παιδί περιγράφει τη δικιά του εικόνα. Η κάθε εικόνα έχει διάφορες ερμηνείες.
- Γίνεται συζήτηση για τα συναισθήματα, πώς εκφράζονται, τι αισθανόμαστε, την έκφραση του προσώπου, τη στάση του σώματος.
- Γράφονται στον πίνακα τα χαρακτηριστικά του κάθε συναισθήματος.
- Τέλος τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες, ανάλογα με το σπιτάκι τους, και στη συνέχεια παρουσιάζουν στον κύκλο μια ιστορία ολοκληρωμένη για το παιδί του σπιτιού τους, προσπαθώντας να δώσουν λύση στη συναισθηματική φόρτιση του παιδιού.

Θυμός

- Τα παιδιά, βλέποντας την εικόνα ενός θυμωμένου παιδιού, αρχίζουν να ερμηνεύουν το δικό τους θυμό και τους τρόπους που αυτός εκφράζεται.
- Περιγράφουν τις εκδηλώσεις του θυμού τους και τι επιπτώσεις έχουν αυτές για τους ίδιους και για τους γύρω τους.
- Προσπαθούμε να δώσουμε λύσεις για να αντιμετωπίσουμε το θυμό μας.
- Σε χάρτινα πιατάκια κάθε παιδί ζωγραφίζει ένα πρόσωπο, αποτυπώνοντας κάποιο συναίσθημα.

Συμπεράσματα-Σχόλια

Τέτοια προγράμματα βοηθούν τα παιδιά:

- Να αντιλαμβάνονται τη σημασία εκτίμησης του εαυτού τους και των άλλων.
- Να αναγνωρίζουν το πλήθος των ανθρώπινων συναισθημάτων και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.
- Να μπορούν να συνεργάζονται με άλλους.
- Να αναγνωρίζουν ότι τα άτομα ανήκουν σε πολλές ομάδες μέσα στις οποίες όλοι έχουν διαφορετικό ρόλο.
- Να καταλάβουν ότι οι αντιδράσεις των ατόμων στα γεγονότα ποικίλλουν και ότι τα αισθήματα και τα συναισθήματα των ανθρώπων πρέπει να γίνονται σεβαστά.
- Να καταλάβουν ότι οι πράξεις μας έχουν αντίκτυπο στον εαυτό μας και στους άλλους.
- Τέλος, να καταλάβουν την έννοια της φιλίας και της πίστης και να αρχίσουν να καλλιεργούν δεξιότητες απαραίτητες για τη δημιουργία σχέσεων.

